

Haklar ve yükümlölükler

Çalışanların ve işverenlerin farklı hakları ve yükümlölükleri söz konusudur. Örneğin azami çalışma saatleri, izin hakkı ve sigorta kapsamı kanunla düzenlenir.

İş sözleşmesi

İş sözleşmeleri genellikle yazılı olarak yapılır ve imzalanır. Ancak sözlü yapılan sözleşmeler de geçerlidir.

İş hukuku ile ilgili kuralları Borçlar Kanunu'nda bulabilirsiniz. Bu kanun kapsamında iş hukukunda geçerli olan asgari standartlar (asgari kurallar) yer alır.

Bu düzenlemeler sayesinde, yazılı bir iş sözleşmesine sahip olmayan kişiler de hak sahibi olmakla birlikte yükümlölüklere de sahip olur.

Çalışanların hak ve yükümlülükleri ile işverenlerin yükümlülükleri

İsviçre'de çalışanların hakları ve yükümlülükleri vardır.

Bunlardan en önemlileri şunlardır:

- Sigorta hakkı: İşveren, çalışanlarını sosyal güvenlik kurumlarına kaydettirmek zorundadır. İşverenin çalışan için kaza sigortası yaptırması ve primlerin bir kısmını ödemesi gereklidir.
- Tüm çalışanlar en az 4 hafta ücretli izin hakkına sahiptir (20 yaş altı gençler için 5 hafta). Bu kural, çalışma saatlerine bağlı olarak saatlik veya yarı zamanlı çalışanlar için de geçerlidir.
- Haftalık çalışma süresi en fazla 50 saattir. Birçok meslek için bu süre 45 saattir.
- Çalışanlar yazılı bir referans mektubu almaya hak kazanır.
- Hastalanan bir kişi belirli bir süre daha maaşını almaya devam eder.
- Gebe kadınlar ve yeni doğum yapmış kadınlar özel haklara sahiptir.
- Çalışanlar, kabul ettikleri işi kendileri yapmak zorundadırlar.
- Çalışanların işlerini titizlikle yapmaları ve işverenin çıkarlarını korumaları gereklidir.
- Çalışanlar, işverenin çıkarlarını korumak amacıyla sır saklamakla yükümlüdür. Çalışmaları sırasında öğrendikleri (üretim sırları veya ticari sırlar gibi) gizli bilgileri başkalarıyla paylaşmaları yasaktır. Bu durum, gerektiğinde sözleşme sona erdikten sonra da geçerli olur.
- İşveren, iş ilişkisinde çalışanlarının kişiliğini korur ve saygı gösterir. İşveren, çalışanlarının sağlığına ve ahlaki değerlerine önem verir. Özellikle cinsel tacize karşı koruma sağlar.

Haklarınıza saygı gösterilip gösterilmediğinden emin değil misiniz?

Bu durumda Service de l'économie et de l'emploi (SEE) (Ekonomik İşler ve İstihdam Ofisi) kurumuna, sendikaya veya Conseil de Prud'hommes (İş Mahkemesi) kurumuna başvurabilirsiniz.

Maaş

İsviçre yasalarında bir asgari ücret öngörülmemektedir.

Ancak Jura kantonunda bir asgari ücret mevcuttur.

Jura'da 21,40 CHF altında bir saatlik ücret ödenemez.

Kadınlar ve erkekler eşit iş için eşit ücret alma hakkına sahiptir.

Bazı toplu iş sözleşmelerinde (GAV) belirli bir sektör için asgari ücret belirlenir. Çeşitli sektörlerde toplu iş sözleşmeleri (GAV) imzalanmıştır.

İş sözleşmesinde belirtilen maaş brüt maaştır.

Net maaş, sosyal güvenlik primleri düşüldükten sonra kalan maaştır.

Bir sözleşmeyi feshetme (veya sözleşmeyi sonlandırma)

İş ilişkisinin sona ermesi halinde işveren ve çalışan, sözleşmede öngörülen ihbar sürelerine uymak zorundadır.

Önceden bildirim veya ihbar süresi olmaksızın fesih yapılamaz. Ancak istisnai durumlar söz konusudur.

İşverenin iş sözleşmesini feshetmesi işten çıkarma olarak ifade edilir.

Ancak işten çıkarma sebeplerinin yazılı olarak alınması mümkündür. Bunun işverenden talep edilmesi gereklidir.

Hasta olan, kaza geçirmiş olan, hamile olan veya doğum yapmış olan herkes işten çıkarılmaya karşı özel koruma altındadır.

Haklı bir gerekçeye dayanmayan haksız işten çıkarmalar mahkemede dava konusu yapılabilir.

Çalışanın istifa etmesi kendi isteğiyle işten ayrılma olarak ifade edilir.

Fesih, işsizlik sigortası (çalışma günleri) ile ilgili hakları etkileyebilir. Bu durumda çalışan daha düşük bir işsizlik maaşı alacaktır.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.bonjour-jura.ch/tr/is/haklar-ve-yukumlulukler